

Toimintakertomus 2025 –
Luomuliitto ry

Toimintakertomus 2025 – Luomuliitto ry	1
JOHDANTO	2
LUOMULIITTO JÄRJESTÖNÄ	3
Hallitus	4
Työryhmät	4
Henkilöstö	5
Yleiset kokoukset	5
Luomuyhdistykset ja jäsenet	5
Luomuliiton näkyvyys ja viestintä	6
TIETOA, TUKEA JA TOIMINTAA	10
Hankkeet	12
LUOMULEHTI	13

JOHDANTO

Luomuliitto on luomutuottajien valtakunnallinen yhteistyöjärjestö, alan edunvalvoja ja luomualkutuotannon asiantuntija ja eturivin toimija. *Luomuliiton tavoitteena on olla ruokajärjestelmän muutoksen edelläkävijä. Yhdessä verkostomme kanssa rakennamme tulevaisuuden ruokajärjestelmää, joka on taloudellisesti, sosiaalisesti ja ekologisesti kestävä. Luomun menetelmät tarjoavat ratkaisuja aikamme suurimpiin haasteisiin: ilmastonmuutokseen ja luontokatoon.*

Luomuliiton tärkein tehtävä on luomualan edunvalvonta ja tiedon välittäminen luomutuottajille.

Visiomme on, että vuonna 2030

- Luomutuotanto ja -kulutus on lisääntynyt.
- Luomutuotanto on entistä ympäristöystävällisempää ja kannattavampaa.
- Luomu on yhteiskunnallisesti tunnustettu ympäristöystävällinen tuotantotapa sekä merkki kotieläinten korkeasta hyvinvoinnista.
- Luomuliitto on luomualkutuotannon merkittävä äänenkantaja Suomessa.

Vuonna 2025 oli Luomuliiton juhlavuosi, jolloin liitto täytti 40 vuotta. Juhlavuosi näkyi toiminnassa koko vuoden ajan ja huipentui Luomupäivien yhteydessä olevaan iltajuhlaan. Juhlavuoden kunniaksi aloitettiin myös varainhankintakampanja ”Lisää tilaa luomulle”.

Luomuliitolla on jäseninä alueellisia luomuyhdistyksiä sekä suorajäsenenä tuottajajäseniä, yhteisöjäseniä, kuluttajajäseniä ja kannatusjäseniä. Jäseniä oli 1366, määrä väheni 56 jäsenellä vuoden 2025 aikana. Vuoden 2025 aikana Luomuliiton tulos oli -4 831,96 tappiolla.

Vuoden 2025 aikana annettiin ennätysmäärä lausuntoja ja kannanottoja yhteensä 17 kpl, julkaistiin kuusi 52-sivuista Luomulehteä ja asiantuntijat ovat vastanneet kentältä tulleisiin kysymyksiin. Tämän lisäksi avasi luomutilat ovensa Suomen luonnonpäivänä 30.8, maanantaina 23.9. vietettiin EU:n virallista luomupäivää, jota Luomuliiton toimesta vietettiin eduskunnan ruokalassa edellisen viikon torstaina 18.9 ja valtakunnalliset Luomupäivät järjestettiin Lahdessa 5-6.11. Edunvalvonnan saralla suurin huoli oli luomulainsäädännön yksinkertaistamiseen liittyvät komission aloite, että se varmasti palvelisi alaa sekä perinnebiotooppi alojen leikkaukset. Tämän lisäksi oli GMO-lainsäädäntö ja luomukorvauksen korotus ajankohtaisia teemoja. Toiminnan kehittämiskohteena oli jäsenten ja luomuyhdistyksien aktivointi.

Hallitus piti 10 kokousta, joista 7 oli verkossa ja 3 hybridikokousta.

Yhteistyötä on jatkettu eri sidosryhmien kanssa tapaamalla säännöllisesti.

LUOMULIITTO JÄRJESTÖNÄ

Hallitus

Luomuliittoa johtaa hallitus. Hallitus piti 10 kokousta, joista suurin osa järjestettiin verkkokokouksina. Kolme kokousta toteutettiin hybridimallilla tiimipäivien yhteydessä 13.3 Rääkkylässä ja 26.9 Teiskon Salonsaarella sekä jouluteemainen Helsingissä joulukuussa.

Hallituksen työskentely oli sitoutunutta ja Luomuliiton toimintaa kehittävää.

Hallituksen jäsen	henkilökohtainen varajäsen
Janne Rauhansuu, pj., Länsi-Suomi	
Eero Liikkanen, vpj, Länsi-Suomi	Riitta Saloniemi Länsi-Suomi
Jaana Nikkilä 2. vpj., Savo-Karjala	Ritva Pesonen, Pohjoinen
Jussi Mäntysalo, Ekoviljelijät	Marko Valkonen, Keski-Suomi
Lassi-Pekka Pöksyläinen, Savo-Karjala	Maija Merikanto, Luomuliiton suorajäsen
Rauno Heikkala, Pohjoinen	Antti Toija, Ekoviljelijät
Jarmo Latvanen, Pirkanmaa	Steve Nyholm, Svenska Österbottens Ekologiska förening

Työryhmät

Vuonna 2025 Luomuliiton työryhmien kokoonpanot olivat:

- **Kotieläin-työryhmä:** Heli Ahonen, Steve Nyholm, Anne Rintamäki, Jussi Mäntysalo, Antti Toija, Riitta Saloniemi, Jarmo Latvanen, Marko Valkonen. Asiantuntijat: Brita Suokas
 - **Moma-työryhmä**
- **Kasvi-työryhmä:** Janne Rauhansuu (pj.), Auvo Heikkilä, Eero Liikkanen, Lassi-Pekka Pöksyläinen, Rauno Heikkala.
- **Puutarha-työryhmä:** Antti Vauhkonen (pj.), Hannele Sippu, Soile Prokkola, Kaijus Ahlberg, Petri Leinonen, Kirsi Ali-Alha, Maija Merikanto. Asiantuntijat: Jaana Liikkanen

- **Ammattikeittiö-työryhmä:** Jaana Liikkanen (pj.), Janne Rauhansuu, Anu Arolaakso, Merja Jokiniemi
- **Luomukeruu-työryhmä:** Asiantuntijat: Jaana Elo, Brita Suokas
- **Lehtitiimi:** Janne Rauhansuu (päätoimittaja), toimituspäällikkö Noora Mantere, toiminnanjohtaja Susann Rännäri, mainosmyyjä Maritta Humala ja taittaja Eveliina Sillanpää.

Henkilöstö

Susann Rännäri vastaa Luomuliiton operatiivisesta johtamisesta toiminnanjohtajana.

Luomulehden päätoimittajana toimi Janne Rauhansuu ja toimituspäällikkönä Noora Mantere. Noora Mantere vastasi myös Luomupäivien järjestelyistä sekä suurilta osin Luomuliiton muusta ulkoisesta viestinnästä.

Asiantuntijapalveluissa toimivat osa-aikaiset asiantuntijat ostopalvelusopimuksella: Jaana Liikkanen, Katarina Rehnström ja Erkki Vihonen. Brita Suokas toimii asiantuntijana tuntisopimuksella.

Saara Paavola toimi ostopalveluna hallinnollisissa tehtävissä. Alkuvuodesta aloitti Joonas Jokela harjoittelijana LuomuHiili hankkeessa.

Yleiset kokoukset

Kevätkokous pidettiin Sarka museossa, Loimaalla 10.4. kokouksen yhteydessä järjestettiin keskustelutilaisuus luomulisäysaineston tulevaisuudesta. Kokoukseen osallistui 15 osallistujaa, 7 luomuyhdistystä oli edustettuina. Syyskokous järjestettiin 6.11. hybriditapahtumana Lahdessa Luomupäivien yhteydessä. Kokoukseen osallistui 19 osallistujaa, 9 luomuyhdistystä oli edustettuina.

Luomuyhdistykset ja jäsenet

Luomuliitolla on sekä yhdistys- että suorajäseniä. Jäsenmäärä oli 1366. Lisäksi aktiivisia lehtitilauksia oli 266 (279, 2024) Jäsenmäärä väheni 56 jäsenellä. Jäsenistä tuottajajäseniä oli 1242 ja muita jäseniä 124

	Jäsenmäärä	Muutos vs. 2024
Ekoviljelijät	158	-3
Kainuu	39	-6
Keski-Pohjanmaa	45	-2
Keski-Suomi	45	-1
Länsi-Suomi	187	11
Pirkanmaa	193	4
Pohjoisen Luomu	100	-12
Saimaa	90	-8
Satakunta	44	-4
Savo-Karjala	177	-21
Svenska Österbottens	120	-6
Luomuliiton suorajäsen	168	-8
YHTEENSÄ	1366	-56

Kokonaisjäsenmäärä putosi 4 %. Jäsenmäärän laskua saatiin paikattua paikallisilla koulutuksilla Pirkanmaalla ja Länsi-Suomessa. Uusia tuottajia liittyi 75 kappaletta, joista nuorille tuottajille tarjottiin jäsenyys ja Luomulehti ilmaiseksi.

Paikallisyhdistyksien toimijoita tavattiin verkossa. Luomuyhdistyksien aktiivisuutta tuettiin mm. kertomalla heidän toiminnastaan Luomulehdessä, viestimällä ajankohtaisista asioista sähköpostilla ja verkkotapaamisissa. Jäsenrekisteri Sensen viestintätyökalun avulla luomuyhdistykset pystyvät lähettämään helposti ja kustannustehokkaasti kirjeitä sekä tekstiviestejä jäsenilleen. Useat yhdistykset ovat ottaneet viestintätyökalun vakituiseen käyttöön.

Luomuliiton näkyvyys ja viestintä

Luomuliiton verkkosivujen kävijämäärä putosi vuoden aikana lähes puoleen (7900 kävijää vrt. yli 15 000 käyttäjää v. 2024). Romahdus on varmasti suurelta osin selitettävissä tekoälytiivistelmien käyttöönotolla hakukoneissa ja selaimissa. Kävijät hakeutuvat etusivun lisäksi yhteystiedot- ja Luomupäivät-sivuille, joidenka jälkeen suosituin sivu on Erkki Vihosen

vuosia sitten kirjoittama artikkeli oikeasta kylvöajasta. Näiden lisäksi yleisöä kiinnostavat mm. leppäkerttumerkki, bovaerin käyttö luomumaidossa, viljamarkkinat sekä viljelytekniset asiat.

Facebook on edelleen Luomuliiton somekanavista eniten käytetty ja seurattu yli 7200 seuraajalla. Vuoden 2025 alkupuoliskolla Luomuliiton näkyvyys toimi alustalla erinomaisesti, ja koko vuoden julkaisujen katselukerrat moninkertaistuivat vuoden 2024 85000 -> yli 520 000. Suosituimmat julkaisut julkistivat kilpailuvoittajia ja jakoivat viljelijöille olennaista tietoa. Myös maksullista Facebook-mainontaa hyödynnettiin, mutta näkyvyyden kasvu oli peräisin orgaanisesta näkyvyydestä.

Myös Instagramin puolella liiton näkyvyys lähes tuplaantui sekä katselukerroilla (28 000 -> 60 000) että kattavuudella (6400 -> 10 300) mitattuna. Linkkipuun käyttöönotto on luonut uusia mahdollisuuksia hyödyntää Instagramia, kun siellä voidaan jakaa esim. asiantuntija-artikkeleita tai webinaaritallenteita.

YouTube toimii hyvin luomutuottajien aamuporinoiden tallenteiden jakamiseen. Vuoden 2025 aamuporinoiden tallenteita katseltiin yhteensä n. 1500 kertaa.

Sidosryhmille tarkoitettua uutiskirjettä lähetettiin 4 kpl, ja sen lähetys siirrettiin LianaMaileriin Mailchimin sijaan. Analytiikan perusteella uutiskirjeen sisältöihin ollaan tyytyväisiä. Avausluku on lähempänä 60 %:a ja klikkausprosentti 15:a.

Luomuliiton tuottajakirje toimitettiin vuonna 2025 seitsemän kertaa kaikille tuottajajäsenille, joiden sähköpostiosoite löytyy jäsenrekisteristä, tämän lisäksi tiedotettiin erikseen luomutuottajien aamuporinoista, kevät- ja syyskokouksista.

Lisäksi Luomuliitto ylläpitää luomu.fi-sivustoa yhdessä Pro Luomun, Luomuinstituutin, ProAgrian ja EkoCentrian kanssa. Sivustolla on omat alisivunsa Suomen luonnon päivän sekä EU:n luomupäivän tapahtumille.

Vuonna 2025 Luomuliitto lähestyi mediaa 8 tiedotteella: luomuliitto.fi/medialle. Mediaviestinnässä onnistuttiin erityisesti Luomupäivien suhteen, kiitos yhteistyön Luomuinstituutin kanssa.

Osumat

Analyytit: Luomuliitto (verkkomedia, näköislehdet ja julkishallinnon lähteet)

Syksyllä myös tiedotejakelu ja mediaseuranta siirrettiin Meltwaterista kotimaisen Lianan palveluihin. Mediaseuranta on aiempien vuosien tapaan tuottanut jakoja sosiaaliseen mediaan sekä juttuideoita Luomulehteen.

EDUNVALVONTA JA LUOMUALAN VERKOSTOT

Edunvalvonnan alueella tehtiin pääasiassa töitä luomutuotantoehtojen yksinkertaistamisen sisältöjen vaikuttamiseen, perinnebiotooppi alojen lisäämiseksi ja luomukorvauksen ehtojen parantamiseksi. Tämän lisäksi osallistuttiin aktiivisesti Luomu 2.0-ohjelman toimeenpanon seurantaryhmän työhön.

Luomuliitto osallistui vuoden aikana useaan IFOAM Organics Europe järjestön koordinoimaan kokoukseen, jossa hahmoteltiin tuotantoehtojen yksinkertaistamiseen liittyviä kriittisiä kohtia tuoden esille suomalaisille luomutuottajille tärkeitä kohtia. Vuoden lopussa julkaisikin komissio ehdotuksensa jossa oli melkein kaikki Luomuliiton ajamat teemat.

Nk. Moma-työryhmä kokoontui huhtikuussa kokoamaan Luomuliiton kannanottoa eduskunnan Ympäristövaliokunnan kuulemista varten 15.5.2025.

Alaa haastoi voimakkaasti inflaation tuomat hinnan nousut, kuluttajakäyttäytymisen muutos, luomumarkkinoiden supistuminen ja luomun saatavuuden heikkeneminen. Markkinoita seurattiin ja markkinaedunvalvonnan mahdollisuuksista keskusteltiin, onneksi luomukauran vienti veti koko vuoden ja EU:ssa alkoi kuulua positiivisia uutisia kuluttajamarkkinoista vuoden aikana, joka toi pientä valonpilkahdusta alalle. Myös luomukorvauksen korotus vuodelle 2026, saatiin vuonna 2025 aikaiseksi, joka loi alalle toivoa.

Liitto oli jäsenenä seuraavissa järjestöissä: Pro Luomu ry, Maatalouden erityisyhdistysten liitto, ProAgria Keskusten Liitto, Palta ry, Suomen luomumatkailuyhdistys ECEAT, IFOAM International ja IFOAM Organics Europe. Lisäksi Luomulehti on Aikakausimedian jäsen.

Osallistuimme jo perinteeksi muodostuneeseen, elokuussa järjestettävään luomukeskusteluun luomuruokapäydän ääressä maa- ja metsätalousministerin Sari Essayahn ja luomualan kanssa. Keskustelussa nostettiin erityisesti esille suomalaisille luomutuottajille tärkeät nostot luomulainsäädännön yksinkertaistamisessa niin kuin pesu- ja desinfiointiaineet ja eläinlääkkeille asetettu 48 tunnin minimivaroajan poisto.

23.9. vietettiin EU:n luomupäivää. Luomuliiton toimesta sitä juhlittiin myös eduskunnassa, torstaina 18.9, kansanedustaja Saara-Sofia Sirénin (PS) emännöimänä. Pikku Parlamentin lounastarjonta oli erityisen luomupainotteista ja Luomuliiton puheenjohtaja Janne Rauhansuu ja toiminnanjohtaja Susann Rännäri olivat paikalla vastaamassa aiheeseen liittyviin kysymyksiin.

Lausunnot ja kannanotot

Luomuliitto antoi vuoden 2025 aikana ennätysmäärän lausuntoja ja kannanottoja, kaiken kaikkiaan 17 kpl, seuraavista aiheista:

- LUOMUTUKI MEHILÄISTARHAAILLE
- VIILIJÄN ASEMAN VAHVISTAMINEN
- LUOMUKORVAUS, VALVONTA ja JULKISET HANKINNAT
- LUOMUN GMO-VAPAAUS TURVATTAVA
- KOMISSIION VISIO MAATALOUESTA
- LUOMUN TUET LUOMULLA
- LUONNONLAIDUNNUKSEN HAASTEET
- ENNALLISTAMISSUUNNITELMAN YMPÄRISTÖARVIOINTI
- PERINNEBIOTOOPPIEN HOITO TURVATTAVA
- TUOTANTOELÄINTEN HYVINVOINNIN NEUVOTTELUKUNNASTA
- SIKOJEN KIRURGINEN KASTRAATIO
- VALTION TALOUSARVIO 2026
- RUOKAKETJUN KEHITTÄMINEN
- KANSALLINEN RUOKASTRATEGIA 2040
- RUOKAVIRASTON MAKSULLISET SUORITTEET VUONNA 2026
- SUOMEN KANTA TULEVASTA CAP:STA
- VIHREÄT VÄITTÄMÄT

Luomuliiton edustajat, yhteyshenkilöt ja osallistujat työryhmissä:

MMM:n luomualajaosto: Jaana Liikkanen ja Susann Rännäri

CAP:n seurantakomitea: Susann Rännäri, varalla Janne Rauhansuu

Luomu 2.0 ohjelman seurantaryhmä: Susann Rännäri

MMM:n Elintarvikkeiden lainsäädännön ja valvonnan jaosto, ELV. Edustajana Jaana Liikkanen (Susann Rännäri varajäsen)
ELV-eläinlääkkeet, lääkejäämät ja mikrobiresistenssiasiantuntijaryhmä: Katarina Rehnström
ELV:n uuselintarvikkeet ja elintarvikeparanteet asiantuntijaryhmä: Jaana Liikkanen
Kasvinsuojeluaineiden kestävän käytön kansallinen ohjausryhmä (NAP): Susann Rännäri
Vilja-alan yhteistyöryhmä (VYR) luomuryhmä: Auvo Heikkilä ja Susann Rännäri
ECEAT luomumatkailuyhdistyksen hallituksen jäsen: Susann Rännäri
Luomu.fi-sivuston toimituskunta: Noora Mantere

IFOAM-EU:n toiminta

Neuvoston varajäsen: Susann Rännäri
Viljelijäryhmän jäsen: Susann Rännäri
Sääntöjä käsittelevä ryhmä: Susann Rännäri
Viestijäverkosto: Noora Mantere

Pro Luomu ry:n toiminta:

Hallituksen jäsen: Susann Rännäri

Arvoketjutyöryhmät:

Maito: Heli Ahonen, (Katarina Rehnström varajäsen)

Liha: Tiina Peltonen, (Katarina Rehnström varajäsen)

Kasvis: Jaana Liikkanen

Luomuelintarvikkeet: Jaana Liikkanen

TIETOA, TUKEA JA TOIMINTAA

Luomuliiton päätapautuma on vuosittaiset, valtakunnalliset Luomupäivät. Vuonna 2025 Luomupäivät järjestettiin 5.-6.11 Lahdessa. Tapahtuma toteutettiin yhteistyössä Luomuinstituutin sekä Hämeen ammattikorkeakoulun kanssa. Paikan päällä oli yhteensä noin 190 osallistujaa. Palaute tapahtumasta oli kiitettävää.

Vuonna 2025 Suomen luonnon päivää vietettiin 30.8. Päivään osallistui 30 luomutilaa ympäri Suomea, jotka avasivat ovensa yleisölle. Uusia tiloja oli mukana 8 kpl. Luomuliitto osallistui tapahtuman toteuttamiseen yhteistyössä MMM:n, Pro Luomun, muiden tuottajajärjestöjen ja luomutilojen kanssa.

Vuoden Luomutuotteeksi valittiin Ease Organicin pakastekuivatut luomuvihannekset. Kilpailun kunniamaailinta myönnettiin Koivunalhon luomutilan Lupiiniunelma-kahvijuomalle.

Palkinnonsaajat julkistettiin 1.10. Luomuelintarvikepäivässä Helsingissä. Ease Organic on haukivuorelainen yritys, jonka omistavat Kalliolan luomusta tuttu yrittäjäpariskunta **Antti ja Elina Vauhkonen**. Yrityksen tavoitteena on tarjota helppoja, käyttövalmiita ja monipuolisia luomutuotteita sekä kuluttajille että ammattikeittiöille – samalla vahvistaen paikallista yhteistyötä ja luomutuotannon elinvoimaisuutta Etelä-Savossa. Kilpailussa kunniaininnon saanut Lupiiniunelma on kotimainen kofeiiniton vaihtoehto kahville. Koivunalhon luomutilalla kasvaneet makealupiinin siemenet on paahdettu ja jauhettu pienpaahtimossa, ja tuote on valmistettavissa kahvin tapaan tavallisilla kahvinkeittimillä.

Luomuliitto myönsi vuoden 2025 Vuoden Luomuyritys -palkinnon Alajärven Lehtimäellä sijaitsevalle Karin luomutilalle. Luomuliiton hallitus kiitti tilan yrittäjiä, **Ville Karia ja Tiina Peltosta**, pitkäjänteisestä työstä luomumaitotilan kehittämiseksi sekä eläinten ja ihmisten hyvinvointia korostavasta toimintatavasta. Tila tuottaa maitoa Valiolle ja kasvattaa lihahiehoja Atrialle.

Luomuliitto myönsi luomukonkarin arvonimen neljälle pitkän linjan vaikuttajalle. **Pekka Terhemaa, Soile Prokkola, Kari Kulju ja Kaija Hinkkanen** ovat kukin omalla panoksellaan edistäneet luomun kasvua, tunnettuutta ja käytännön kehitystä eri puolilla Suomea. Heidän elämäntyönsä kertoo suomalaisen luomuliikkeen monimuotoisuudesta – tutkimuksesta ja neuvonnasta aina viljelyyn ja markkinointiin asti.

Leppäkerttu-merkki on Luomuliiton omistama ja hallinnoima tarkastusmerkki.

Luomuliiton asiantuntijapalvelu toimi yhdestoista vuotta ja tarjosi mm. maksutonta puhelin- ja sähköpostineuvontaa. Asiantuntijoina toimivat **Jaana Liikkanen** (elintarvike ja keruu), **Katarina Rehnström** (kotieläin) ja **Brita Suokas** (luomuvalvonta ja -tuet). Asiantuntijatytöt tekivät myös LuomuHiili-hankkeen **Joonas Jokela** ja **Erkki Vihonen**. Asiantuntijat ovat vastaanottaneet viikoittain kysymyksiä sekä puhelimitse että s-postilla. Osa kysymyksistä käsiteltiin ryhmässä kysymyksen haasteellisuuden vuoksi. Jäsenistöltä tullessiin usein toistuvien tai erityistä huomiota vaativien kysymyksiin vastattiin myös jokaisessa Luomulehdessä. Kaikki julkaistut Asiantuntija vastaa -artikkelit löytyvät Luomuliiton kotisivuilta.

Luomutietoutta oltiin myös jakamassa KoneAgriassa Tampereella.

Vuonna 2025 jatkettiin jokaisen kuukauden ensimmäisenä torstaiaamuina ”Aamuporinoita”. Klo 9–10 keräännyttiin etäaamukahveille jonkin luomuaiheisen teeman ympärille.

Asiantuntija-alustuksen jälkeen on aikaa kysymyksille ja keskustelulle aamun teemasta. Vuonna 2025 teemat olivat:

- Eläinten hyvinvointimerkit vertailussa.
- Ilmastoystävällinen luomuviljely.
- Vain jäsenille: edunvalvonnan ajankohtaiskatsaus.
- Miksi kyntää keväällä?
- Metsäluomua kaikista maakunnista.
- Mitä luomutarkastuksen korvaava varmennusmenettely tarkoittaa?
- Mitkä ovat viljelijän oikeussuojakeinot

Tilaisuuksille oli selkeästi ollut kysyntää ja osallistujia oli keskimäärin 20 henkilöä. Tilaisuudet toteutettiin virtuaalisesti Teamsin välityksellä ja sisältöjen tuottamisesta vastasivat Luomuliiton asiantuntijat sekä eri teemoihin pyydetyt kutsuvieraat.

Hankkeet

Hankkeet ovat tärkeä tapa kehittää luomutoimijoiden ammattitaitoa.

Vuoden 2025 aikana Luomuliitto toimi hallinnoijana kahdessa vuonna 2024 alkaneessa hankkeessa, jotka hyödynsivät maataloustuotteiden jalostusyrityksille tarkoitettua kehittämistukea. Molempien hankkeiden tavoitteena on nostaa luomutilan alkutuotannon tuotteiden jalostusarvoa ja tuottaa uusia luomuelintarvikkeita sekä kuluttaja- että ammattikeittiömarkkinoille ja vientiin. Luomuliiton asiantuntija Jaana Liikkanen toimi hankkeiden yhteyshenkilönä.

Keväällä sai rahoituksen ja alkoi kaksi uutta hanketta.

Ekoaluetiekartan kokoaminen Etelä-Savoon- hanke tuo kansainvälistä luomumaatalouden ympärille rakentuvaa ekoalue -toimintaa (biodistrict) tunnetuksi Suomessa ja selvittää eteläsavolaisten kiinnostusta ensimmäisen suomalaisen ekoalueen perustamiseen. Ideaa työstetään vuorovaikutteisten työpajojen, tapaamisten ja opintomatkojen avulla. Hankkeen toteuttajat ovat Helsingin yliopisto, Ruralia-instituutti, Luomuliitto ry ja Luonnonvarakeskus (Luke). Hanke kestää vuoden 2027 kevääseen. Luomuliiton vastuulla olevia tehtäviä tekee Brita Suokas.

Uutta virtaa Järvi-Suomen Luomuun hankkeen tavoitteena on edistää luomutuotannon määrällistä ja laadullista eteenpäinmenoa Järvi-Suomen alueella ja parantaa alueellista yhteistyötä. Hankkeen aikana järjestetään työpajoja, koulutustilaisuuksia, opintomatkvoja ja kuluttajatapahtumia. ProAgria Itä-Suomi on hankkeen päätoteuttaja kumppaneinaan ProAgria Etelä-Savo ja Luomuliitto. Toiminta-aika on 1.4.2025 - 31.12.2027, toimia tehdään

Pohjois-Savon, Pohjois-Karjalan ja Etelä-Savon maakunnissa. Luomuliiton työntekijät Brita Suokas ja Noora Mantere tekevät hankkeelle töitä.

LuomuHiili (engl. Organic ClimateNET) on Horisontti-hanke, joka jatkuu helmikuulle 2028, jossa kahteentoista EU-maahan luodaan 250 ilmastoystävälliseen viljelyyn keskittyvän luomutilan verkosto. Tiloilla testataan ja tuotetaan tietoa viljelymenetelmistä, joiden avulla voidaan sekä hillitä ilmastonmuutosta että sopeutua sen seurauksiin. LuomuHiili-hankkeessa on kaksi pienryhmää, joissa kehitetään ilmastoviisasta luomuviljelyä asiantuntijan johdolla. Kasvintuotannon pienryhmä toimii Varsinais-Suomessa ja kotieläintuotannon ryhmä Etelä-Pohjanmaalla. Pienryhmien vetäjänä toimii kasvintuotannon asiantuntija Erkki Vihonen ja hankkeen harjoittelijana Joonas Jokela. Vuoden 2025 aikana järjestimme hankkeen kansainvälisille yhteistyökumppaneille opintoretken Suomeen, tutustumaan Varsinais-Suomalaisiin luomukasvinviljelytiloihin.

Organic Advice Network, on Horisontti-hanke, jossa Luomuliitto on yhteistyökumppanina ostopalvelumallilla. Tässä hankkeessa kehitetään luomutuotannon asiantuntijuutta EU:ssa. Vuoden 2025 aikana tuettiin 6 suomalaisen luomuneuvojan opintomatkaa EU:n sisällä. Luomuneuvojat raportoivat matkan sisällöstä kirjoittamalla Luomulehteen.

Olemme mukana myös seuraavissa hankkeissa ohjausryhmän jäsenenä:

- Huoltovarmuutta ja resilienssiä ruokajärjestelmään (ARMAS), Luke
- LuomuOPE-hanke, HAMK
- LUOTA-hanke, ProAgria Etelä-Pohjanmaa
- Lannan hiilestä hintaa, Suomen Biokierto ja Biokaasu ry

LUOMULEHTI

Luomuliitto julkaisee Luomulehteä, joka on ainoa luonnonmukaisen tuotannon ammattilehti Suomessa. Lehti ilmestyy kuusi kertaa vuodessa. Luomulehti on Luomuliiton keskeinen viestinnän väline. Luomulehti sisältyy tuottajajäsenyyteen, mutta sen voi tilata myös erikseen. Luomulehteä lukevat tuottajien lisäksi Luomuliiton tärkeimmät sidosryhmät, ja se on luettavissa useissa kirjastoissa.

52-sivuiseen lehteen sisältyy niin tuottajatarinoita, tutkimustuloksia kuin neuvonnallisia artikkeleita. Luomuliiton asiantuntijat vastaavat alaa koskeviin kysymyksiin omalla palstallaan. Myös luomualan edunvalvontaa seurataan omalla palstallaan. Jokaisessa numerossa julkaistaan myös yksi ruotsinkielinen artikkeli. Lehden sisällöissä huomioidaan eri tuotantosuunnat sekä elintarvikkeiden jalostus ja luomutuotteita käyttävät ammattikeittiöt. Luomulehden tavoite on olla ”askeleen edellä” ja tuoda lukijoilleen tuulahduksia tulevast –

myös ulkomailta – sekä käsitellä välillä kriittisestikin alaa puhututtavia aiheita. Luomulehden artikkeleita julkaistaan myös Luomuliiton verkkosivuilla ja jaetaan sosiaalisen median kanaviin.

Luomulehden tilaajamäärä laski edellisvuoteen verrattuna n. 70 tilauksella. Vuoden 2025 lopussa lehti toimitettiin 1445 tilaajalle. Tilauksien lisäksi Luomulehteä jaettiin strategisille yhteistyökumppaneille ja sidosryhmille.

Tilaustuotot 67 133,90 € (67 733,84 €) ja mainostuotot 26 251,00 € (30 913,55 €) laskivat hiukan edelliseen vuoteen verrattuna. Kustannukset nousivat myös jonkin verran -112 090,11 € (-106 759,88), kustannusnousu johtuu pääasiassa postituskustannuksien kasvusta.

Lehden toimitustiimiin kuuluivat päätoimittaja Janne Rauhansuu, toimitussihteeri Noora Mantere, toiminnanjohtaja Susann Rännäri, mainosmyyjä Maritta Humala sekä taittaja Eveliina Sillanpää.

Luomulehden kirjoittajakunta on laaja. Esimerkiksi Luonnonvarakeskuksen tutkijoilta, Pro Luomulta ja hankkeilta saadaan artikkeleita, minkä lisäksi freelance-toimittajat kirjoittavat juttuja eri puolilta Suomea.